

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2014

Województwo łódzkie

Dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska, prof. SGH

Dr Agnieszka Komor

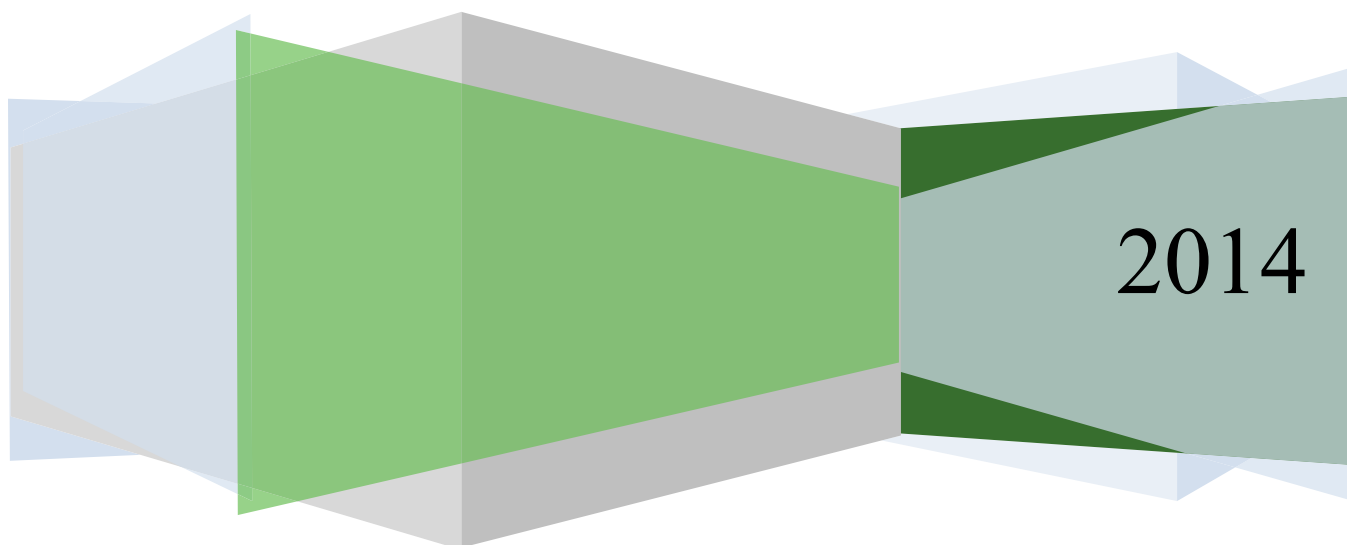
Dr Patrycjusz Zarębski

Mgr Mariusz Czernecki

Mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, grudzień 2014

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ) jest instytucją rządową, która pomaga inwestorom od 1992 roku. Misją PAIiIZ jest tworzenie pozytywnego wizerunku Polski w świecie i dzięki temu zwiększenie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych poprzez zachęcanie międzynarodowych firm do inwestowania w Polsce. PAIiIZ jest przydatnym partnerem dla zagranicznych przedsiębiorców wchodzących na polski rynek. Agencja przeprowadza inwestorów przez wszystkie niezbędne procedury administracyjne oraz prawne dotyczące danego przedsięwzięcia. Zapewnia również szybki dostęp do kompleksowej informacji dotyczących kwestii prawnych i biznesowych w zakresie inwestycji. Ponadto, pomaga w znalezieniu odpowiednich partnerów oraz dostawców, wraz z nowymi lokalizacjami.

PAIiIZ zapewnia bezpłatne profesjonalne usługi doradcze dla inwestorów, w tym:

- pomoc przy wyborze lokalizacji inwestycji w Polsce,
- dostosowane do potrzeb inwestorów wizyty w Polsce,
- informacje na temat otoczenia prawnego i gospodarczego Polski,
- informacje na temat dostępnych zachęt inwestycyjnych,
- ułatwianie kontaktów z władzami centralnymi i lokalnymi,
- identyfikację dostawców i wykonawców,
- opiekę nad inwestorami działającymi na terenie Polski (wsparcie reinwestycji w Polsce).

Oprócz **Krajowego Punktu Kontaktowego (KPK) OECD** prowadzi także Punkt Informacyjny dla firm, które są zainteresowane Funduszami Europejskimi. Działalności Agencji jest wspierana przez **Regionalne Ośrodki Pomocy Inwestorom**. Dzięki szkoleniom i stałemu wsparciu Agencji, ośrodki zapewniają kompleksowe usługi dla inwestorów na poziomie województwa.

Na stronie internetowej **www.paiz.gov.pl** inwestor znajdzie wszystkie niezbędne informacje o Polsce, polskiej gospodarce, regulacjach prawnych oraz inne szczegółowe informacje, które mogą być przydatne dla każdej firmy chcącej prowadzić swoją działalność na terenie Polski.

W 2011 roku zostało powołane Centrum Współpracy Gospodarczej PAIiIZ Chiny - Polska zapewniając kompleksowe informacje o możliwościach inwestycyjnych w Polsce oraz oferując wsparcie dla chińskich firm w trakcie procesu inwestycyjnego. Centrum jest odpowiedzialne za: promocję Polski jako lokalizacji dla inwestycji zagranicznych, identyfikację źródeł zagranicznych inwestycji bezpośrednich, wspieranie misji i delegacji z Chin, przygotowywanie analiz i informacji, utrzymując stały kontakt z chińskimi firmami działającymi w Polsce. Więcej informacji o projekcie "Go China" można znaleźć na stronie: **www.gochina.gov.pl**.

Od 2013 roku natomiast PAIiIZ realizuje program "Go Africa". Jego celem jest zachęcenie polskich przedsiębiorców do wejścia na rynki afrykańskie jak również promocja Polski w Afryce. By ten cel został osiągnięty PAIiIZ organizuje: misje rozpoznawcze do krajów afrykańskich, udział polskich przedsiębiorców w targach, konferencjach, seminariach i warsztatach w Polsce jak również w Afryce. Ponadto Agencja przygotowuje publikacje o rynkach afrykańskich. Więcej informacji o projekcie "Go Africa" można znaleźć na stronie: **www.goafrica.gov.pl**.

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są corocznie publikowane od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa łódzkiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W zamieszczonej w tej części opracowania znajduje się tabelaryczne syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa łódzkiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny łódzkich powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie.

Część tę kończy prezentacja wyników konkursu „Gmina na 5!”, który pozwolił na wyłonienie gmin, które nie tylko są bardzo atrakcyjne pod względem atrakcyjności inwestycyjnej, ale i odznaczają się najlepszą dostępnością informacji użytecznych dla inwestorów i przedsiębiorców w kontaktach przez Internet.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - turystyki i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

¹ Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: *POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions*, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Województwo łódzkie jest położone w centrum Polski, a zarazem w centrum Europy. Jest to region o tradycjach przemysłowych, kojarzony z włókiennictwem i przemysłem odzieżowym. Obecnie w oparciu o trzecie pod względem liczby mieszkańców miasto w Polsce - Łódź, rozwijają się dynamicznie w tym regionie inne rodzaje przemysłu, szczególnie produkcja sprzętu AGD oraz biotechnologiczny.

Atuty województwa stanowią:

- znakomite położenie komunikacyjne - w województwie powstaje węzeł autostrad (w okolicach Strykowa), dzięki czemu województwo będzie miało najlepszą w Polsce lokalizację dla inwestycji przeznaczonych na rynek krajowy,
- dostęp do dużych zasobów pracy, nie tylko w postaci tanich pracowników o niskich kwalifikacjach, ale także wykwalifikowanych pracowników, co jest możliwe dzięki obecności licznych szkół wyższych oraz szkolnictwa zawodowego,
- duży potencjał naukowo - badawczy łódzkich szkół wyższych i ośrodków naukowych,
- znaczne zasoby duże zasoby węgla brunatnego, dzięki czemu województwo dysponuje nadwyżką taniej energii elektrycznej,
- bardzo duże zasoby wód termalnych, które mogą być podstawą rozwoju energii odnawialnej oraz rozwoju funkcji uzdrowiskowych regionu,
- atrakcyjne oferty inwestycyjne dla inwestorów w podstrefach specjalnych stref ekonomicznych.

Zbiorczą charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa łódzkiego

Wyszczególnienie	Województwo łódzkie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2012 r. (zł/osoba)	38656,0	41439,1	-
Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2013)	2513093	38495659	6,5%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2013 r. (osoby)	25846	454986	5,7%
Absolwenci szkół średnich w 2013 r. (osoby)	17365	271333	6,4%
Liczba pracujących w 2013 r. (osoby)	1248	15568	8,0%
Struktura pracujących w 2013 r.	sektor rolniczy 13,2% sektor przemysłowy 31,6% sektor usługowy 55,2%		12,0% 30,5% 57,5%
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2012 r. (mln zł)	2565,1	79942,6	3,2%
Kapitał spółek w 2012 r. (mln zł)	5096,1	206992,3	2,5%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
– Łódzka SSE – Starachowicka SSE			
Oceny wyróżniające województwo łódzkie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2		Gospodarka narodowa klasa C Przemysł kapitałochłonny klasa C Przemysł pracochłonny klasa C Handel klasa C	
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI		Gospodarka narodowa klasa C Handel klasa B Turystyka klasa C	
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	bełchatowski, m.Skierniewice, m.Łódź, m.Piotrków Trybunalski	
Gminy	Klasa A	Bełchatów (m), Rawa Mazowiecka (m), Pabianice (m), Łódź (m), Skierniewice (m), Piotrków Trybunalski (m), Zgierz (m), Tomaszów Mazowiecki (m), Łowicz (m), Konstantynów Łódzki (m), Kutno (m), Brzeziny (m), Zduńska Wola (m), Łęczyca (m), Radomsko (m), Kleszczów (w), Andrespol (w), Nowosolna (w), Ksawerów (w), Aleksandrów Łódzki (m-w), Rzgów (m-w)	
	Klasa B	Główno (m), Sieradz (m), Ozorków (m), Pabianice (w), Sulmierzyce (w), Rawa Mazowiecka (w), Szczerców (w), Stryków (m-w), Tuszyn (m-w), Wieluń (m-w)	

Objaśnienia

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2013 to 2513093 mieszkańców, co stanowiło 6,5% ludności Polski. W województwie łódzkim struktura wieku w roku 2013 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 17,0% osób, produkcyjny: 62,4% i poprodukcyjny: 20,6% (Polska analogicznie: 18,2%, 63,4% i 18,4%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 29 uczelni wyższych, w których kształcą się 92153 studentów, czyli 6,0% studentów w skali kraju. W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 5,2% uczniów województwa, natomiast do techników 5,8%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2014 r. 12,4%, dla porównania w Polsce - 11,7%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2014 wyniosło 3546,3zł, czyli 95,9% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo łódzkie dostarczyło w 2012 r. 6,1% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 38656,0zł, przy średniej dla Polski 41439,1 zł. Wynik ten plasuje województwo na 6 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2012 wyniosła 183,4%, przy średniej dla Polski równej 189,2%.

Struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się udziałem sektora usług na poziomie 55,2%, podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 13,2% i 31,6% pracujących (GUS, BDL 2014).

W strukturze przemysłu województwa łódzkiego wybija się kilka działów takie jak: produkcja artykułów spożywczych (24% wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 2013 roku), produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (7%), produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (6%).

Region jest czołowym producentem odzieży (31% krajowej produkcji sprzedanej w 2013), wyrobów tekstylnych (24%), wyrobów farmaceutycznych (13%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (11%), artykułów spożywczych (8%), produktów z gumy i tworzyw sztucznych (7%). Ma też 7 - procentowy udział w krajowym rynku poligrafii i reprodukcji zapasowych nośników informacji.

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2012 r.) GUS.

W ostatnich trzech latach województwo łódzkie podwyższyło lub utrzymało swoją pozycję konkurencyjną, mierzoną udziałem w krajowej wartości produkcji sprzedanej w przypadku wielu działów przemysłu:³

- produkcja artykułów spożywczych,
- produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych,
- produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,
- produkcja mebli,
- produkcja wyrobów farmaceutycznych,
- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli,
- produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych,
- produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych,
- produkcja papieru i wyrobów z papieru.

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa łódzkiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: energetyka, logistyka, włókiennictwo, rolno-spożywczy, budowlany, chemiczny, biotechnologia

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie łódzkim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, ustalona przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych przy współpracy z samorządem województwa łódzkiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory:

- branża włókiennicza, odzieżowa i dziewiarska,
- zaawansowane materiały budowlane,
- medycyna, farmacja, kosmetyki,
- energetyka, w tym odnawialne źródła energii,
- innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze,
- media, informatyka i telekomunikacja,
- mechatronika.

Inwestycje te w większości przypadków mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Katowicka SEZ, Łódzka SEZ, Starachowicka SEZ, w następujących podstrefach:**

- **SSE Łódzka** podstrefy: Aleksandrów Łódzki (m-w), Bełchatów (m), Brójce (w), Kleszczów (w), Koluszki (m-w), Konstantynów Łódzki (m), Ksawerów (w), Kutno

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego Województwa Łódzkiego, I kwartał 2014 oraz Biuletynu Statystycznego I kwartał 2014, www.stat.gov.pl (10.11.2014) . Za utrzymanie pozycji konkurencyjnej uznano zmianę do 0,25 punktu procentowego.

(m), Łęczyca (m), Łowicz (m), Łódź (m), Opoczno (m-w), Ozorków (m), Paradyż (w), Piotrków Trybunalski (m), Radomsko (m), Rawa Mazowiecka (m), Sieradz (m), Skierniewice (m), Sławno (w), Stryków (m-w), Tomaszów Mazowiecki (m), Tomaszów Mazowiecki (w), Ujazd (w), Widawa (w), Wieluń (m-w), Wola Krzysztoporska (w), Wolbórz (m-w), Wróblew (w), Zduńska Wola (m), Żelów (m-w), Zgierz (m), Zgierz (w), Żychlin (m-w),

- **SSE Starachowicka** podstrefy: Mniszków (w).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać ulgę w podatku dochodowym sięgającą 35% - 55%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paiz.gov.pl/stefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo łódzkie należy do atrakcyjnych województw w Polsce, o czym świadczy uzyskana przez nie dość wysoka ocena potencjalnej atrakcyjności inwestycyjna PAI_2 dla gospodarki narodowej, szczególnie dla inwestycji kapitałochłonnych lub pracochłonnych w przemyśle i handel. Również efekty inwestycji mierzone wskaźnikiem rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej wskazują na istnienie w tym województwie korzystnych ogólnych warunków dla prowadzenia biznesu, ze szczególnym uwzględnieniem handlu i turystyki z gastronomią.

W latach 2003-2011 województwo podniosło swoją pozycję konkurencyjną na rynku bezpośrednich inwestycji zagranicznych mierzoną wartością kapitału podstawowego podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego z 2,1% do 2,7%.

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od dwóch lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁴ Ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

⁴ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2014 oraz

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

Województwo łódzkie zostało ocenione jako region o niskiej atrakcyjności inwestycyjnej (klasa E) spośród 270 regionów Unii Europejskiej szczebla NUTS 2. Polski region zajął 198 miejsce, podczas gdy w zeszłorocznym badaniu zostało sklasyfikowane niżej o 6 pozycji. Województwo łódzkie posiada przewagę konkurencyjną w zakresie kapitału ludzkiego, ocenionego na klasę B.

Województwo jest bardziej atrakcyjne między innymi niż regiony:

- **belgijskie:** Prov. Luxembourg;
- **brytyjskie:** West Wales and The Valleys, Cornwall and Isles of Scilly, Lincolnshire;
- **bułgarskie:** Severoiztochen, Yugoiztochen, Severen tsentralen, Yuzhen tsentralen, Severozapaden;
- **czeskie:** Strední Morava, Severozápad;
- **francuskie:** Champagne-Ardenne, Poitou-Charentes, Picardie;
- **greckie:** Kentriki Makedonia, Kriti, Notio Aigaio, Thessalia, Ipeiros, Dytiki Ellada, Sterea Ellada, Ionia Nisia, Dytiki Makedonia, Voreio Aigaio, Peloponnisos, Anatoliki Makedonia, Thraki;
- **hiszpańskie:** Andalucia, Illes Balears, Canarias, Castilla-La Mancha, Región de Murcia, Extremadura;
- **niemieckie:** Lüneburg;
- **portugalskie:** Algarve, Norte, Alentejo, Região Autónoma dos Açores, Centro;
- **rumuńskie:** Vest, Nord-Vest, Centru, Sud-Est, Nord-Est, Sud-Vest Oltenia, Sud - Muntenia;
- **słowackie:** Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko;
- **węgierskie:** Nyugat-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Dél-Alföld, Észak-Alföld;
- **włoskie:** Umbria (NUTS 2006), Molise, Sardegna, Sicilia, Puglia, Calabria, Basilicata.

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTW

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **rynku pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 3 i 4). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

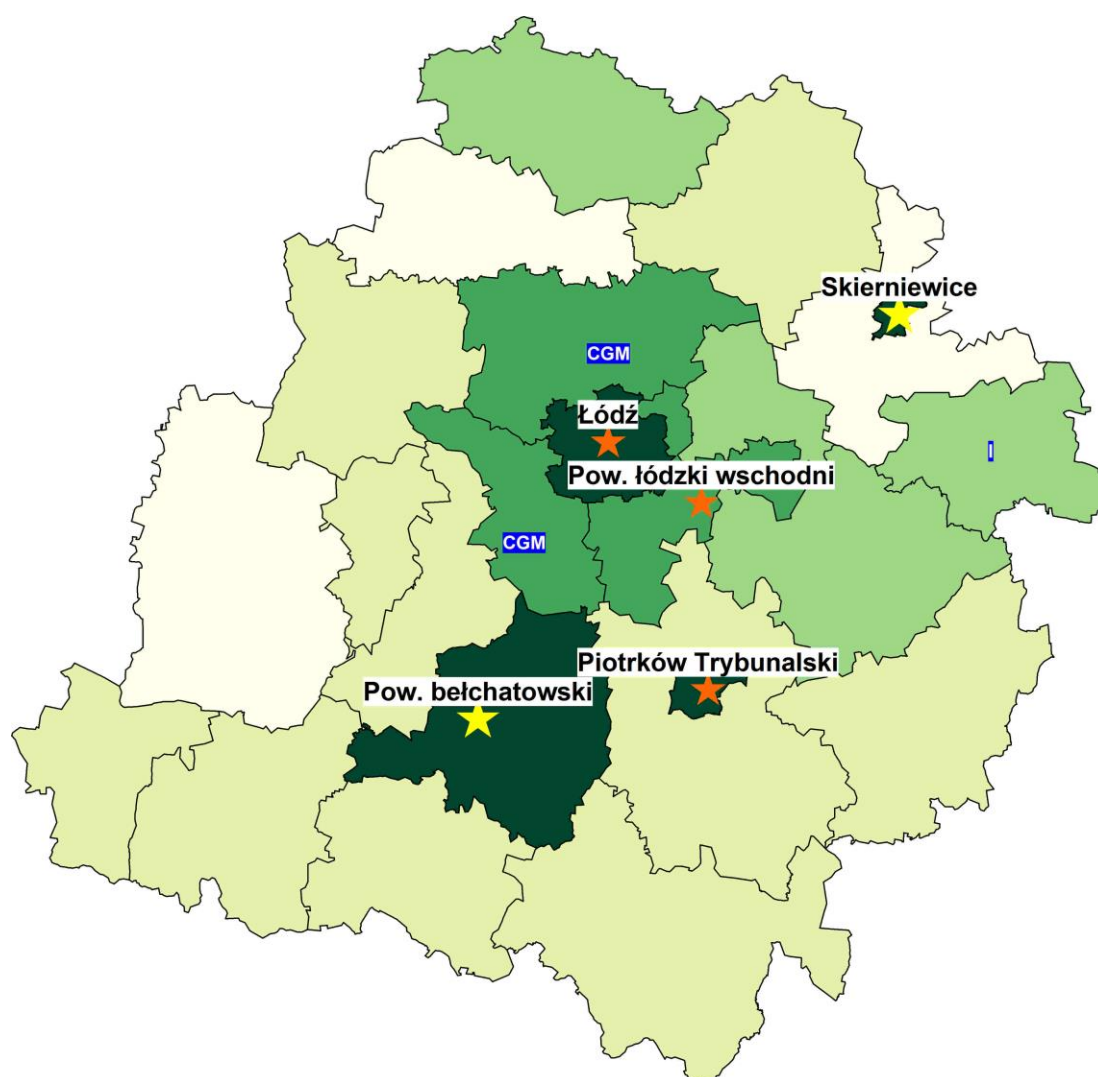
Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasto - **złota gwiazda** to: Skierniewice natomiast w grupie powiatów ziemskich są to: bełchatowski, łódzki wschodni oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** powiaty grodzkie: Łódź oraz Piotrków Trybunalski.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Rawa Mazowiecka (m), Skierniewice (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Bełchatów (m), Brzeziny (m), Głowno (m), Konstantynów Łódzki (m), Kutno (m), Łowicz (m), Łódź (m), Pabianice (m), Piotrków Trybunalski (m).

Rysunek 3. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. łódzkiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2012

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł

G Handel

I Hotele i restauracje

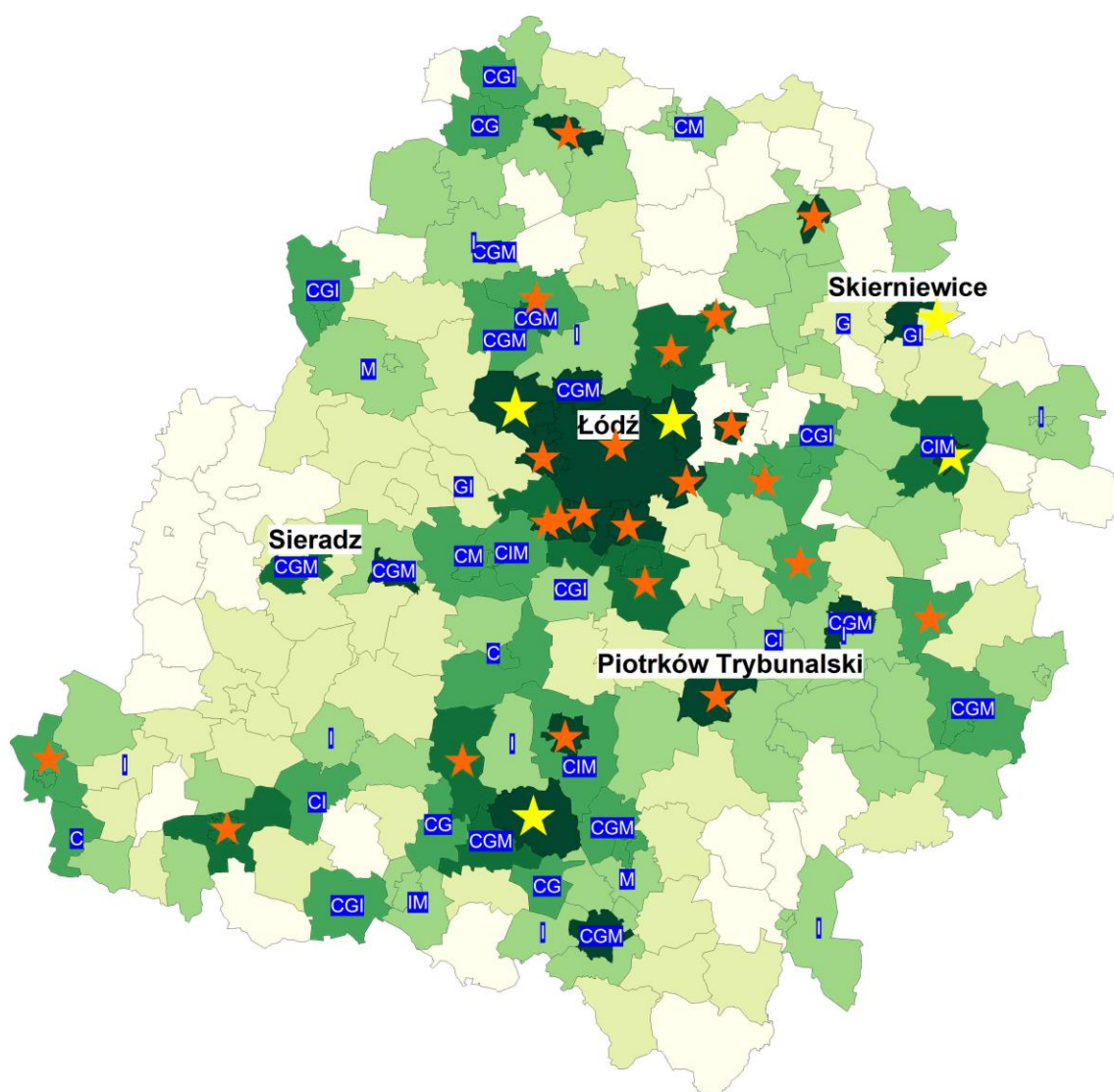
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

bełchatowski, Skierniewice

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 4. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. łódzkiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2012

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł
G Handel
I Hotele i restauracje
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Aleksandrów Łódzki (m-w), Kleszczów (w), Nowosolna (w), Rawa Mazowiecka (m), Skierniewice (w)

Źródło: Opracowanie własne.

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Kleszczów (w) Nowosolna (w) oraz wyróżnione
- **gwiazdą pomarańczową** to: Andrespol (w), Inowłódz (w), Ksawerów (w), Ozorków (w), Pabianice (w), Szczerców (w), Ujazd (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Aleksandrów Łódzki (m-w),
- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Koluszki (m-w), Rzgów (m-w), Stryków (m-w), Tuszyn (m-w), Wieluń (m-w), Wieruszów (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie łódzkim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego
www.biznes.lodzkie.pl

Łódzkie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIiIZ to: „one stop shop”, źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie łódzkim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Wojewódzkie Porozumienie Izb Gospodarczych (<http://www.rig.kutno.pl/>)

W skład WPIG wchodzi: Regionalna Izba Gospodarcza w Kutnie, Regionalna Izba Gospodarcza w Łodzi, Regionalna Izba Budownictwa w Łodzi, Regionalna Izba Gospodarcza w Piotrkowie Trybunalskim, Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Radomsku, Skierniewicka Izba Gospodarcza, Izba Gospodarcza Regionu Tomaszowskiego. Główny cel działalności WPIG to określenie konieczności integracji środowisk gospodarczych w celu wspólnej reprezentacji ich interesów wobec władz wojewódzkich oraz zdynamizowanie prac nad kształtem samorządu gospodarczego i jego udziału w życiu gospodarczym regionu łódzkiego.

Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa (www.liph.com.pl)

ŁIPH jest organizacją samorządu gospodarczego skupiającą ponad 300 podmiotów gospodarczych, na rzecz których świadczy różnorodne usługi. Podstawowym zadaniem Izby jest troska o interesy członków oraz promocja przedsiębiorczości. Oferta Izby obejmuje m.in.: wspieranie inicjatyw gospodarczych członków, uczestniczenie w programach rządowych i unijnych, upowszechnianie informacji o zakresie prowadzonej działalności przez podmioty gospodarcze zrzeszone w Izbie, działania na rzecz promocji rodzimej produkcji i rozwoju eksportu. ŁIPH jest udziałowcem Łódzkiego Regionalnego Parku Naukowo-Technologicznego Sp. z o.o.

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (www.frp.lodz.pl)

FRP podejmuje działania, których celem jest integracja środowiska biznesu, rozwój innowacji, współpraca między przedsiębiorstwami i jednostkami naukowo-badawczymi, transfer wiedzy i technologii, budowa gospodarki opartej na wiedzy oraz wspieranie integracji europejskiej. Fundacja oferuje m.in.: usługi szkoleniowe (w tym na zamówienie – dostosowane do potrzeb klienta), doradcze (np. audyt technologiczny, innowacyjny i eksportowy) oraz informacyjne, a także organizuje kursy dla kandydatów na członków rad nadzorczych. FRP wydaje miesięcznik Biuletyn Informacyjny FRP, organizuje spotkania Forum Przedsiębiorczości oraz prowadzi spotkania Nauka dla Biznesu.

Łódzki Regionalny Park Naukowo-Technologiczny Sp. z o.o.
 (<http://www.technopark.lodz.pl/>)

Oferta Technoparku Łódź obejmuje m.in.: transfer nowoczesnych technologii ze sfery nauki do sfery biznesu (BioNanoPark - centrum wdrożeniowe dla biznesu obejmujące Laboratorium Biotechnologii Przemysłowej, Laboratorium Biofizyki Molekularnej i Nanostrukturalnej oraz Pracownię Implantów, specjalizującą się w indywidualnych implantach medycznych), a także pomoc młodym firmom (Inkubator Technologiczny). Park oferuje preferencyjne warunki dzierżawy terenu - tereny inwestycyjne dla przedsiębiorców podzielono na 22 działki inwestycyjne różnej wielkości, które są objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego - obszar ten przeznaczony jest pod usługi i nieuciążliwą produkcję oraz zabudowę hotelową.

Bełchatowski Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.
 (<http://www.ppt.belchatow.pl/>)

BKPPT wykorzystując lokalną infrastrukturę umożliwia podejmowanie na preferencyjnych warunkach działalności gospodarczej, zwłaszcza przez małych i średnich przedsiębiorców. Oferta Parku obejmuje m.in.: możliwość nabycia lub dzierżawy terenów inwestycyjnych dla inwestorów krajowych i zagranicznych, możliwość wynajęcia powierzchni w Inkubatorze Technologicznym, korzystania z infrastruktury oraz profesjonalnych usług pomocniczych (usługi informacyjne, szkoleniowe, doradcze, innowacyjne i proinnowacyjne), transferu technologii, jak również pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREFY EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

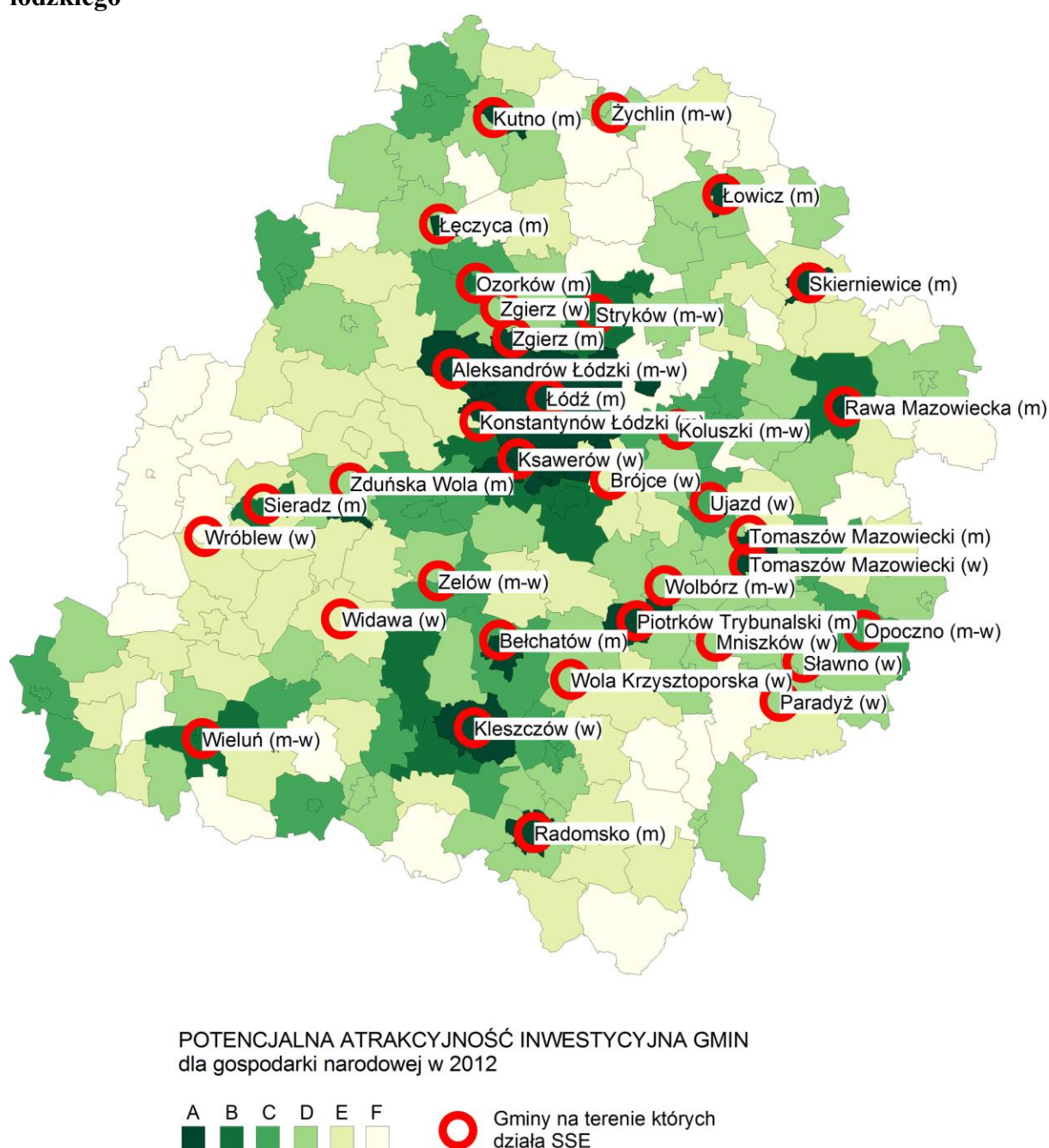
Na terenie województwa łódzkiego funkcjonują 3 specjalne strefy ekonomiczne: Łódzka, Starachowicka i Katowicka. Do końca 2013 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 15 miast i 20 gmin - zob. rys. 5.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 1998 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2013 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 8,7 mld zł, co stanowi 9% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły 18,2 tys. nowych miejsc pracy w regionie, co stanowi 9% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4 w Aneksie).

Największa wartość inwestycji strefowych napłynęła do Łodzi. Zostały tu zrealizowane inwestycje o zróżnicowanej strukturze branżowej m.in. spożywcza (Dakri Sp. z o.o., Pifo Eko, Strefa Sp. z o.o.), tworzywa sztuczne (COKO, Werk Polska Sp. z o.o., Wirthwein Polska Sp. z o.o., Hirsch Porozell Sp. z o.o., MECALIT POLSKA Sp. z o.o., CKM Technologie), BPO (Fujitsu Services Sp. z o.o., Business Support Solution S.A.), opakowania (Albea Poland Sp. Z o.o., Schaumaplast, Organika Sp. z o.o., AMCOR FLEXIBLES REFLEX Sp. z

o.o., medyczna (MDH Sp. z o.o.), kosmetyczna (Gillette Poland International Sp z o.o, Delia Cosmetics Distribution), informatyczna (DELL Products (Poland) Sp z o.o., Ericpol Telecom Sp. z o.o., AMG.lab), motoryzacyjna (P.H.U. Bilex Sp. z o.o. ABB Sp. z o.o.), wyroby metalowe (Bobrus Maszyny Poligraficzne Sp. z o.o.), sprzęt AGD (BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o. Grupa Bosch-Siemens, Coko-Werk Polska Sp. z o.o.).

Rys. 5. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa łódzkiego

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa łódzkiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów z sektora nowoczesnych usług i badawczo-

rozwojowych, AGD, farmaceutyczno-kosmetycznego i materiałów budowlanych, zarówno w przypadku Łódzkiej jak i Starachowickiej SSE.

4.3. GMINA NA 5!

Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej po raz kolejny opublikowało wyniki raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin. Przedmiotem badań jakościowych nad atrakcyjnością inwestycyjną jest ocena stron internetowych oraz kontaktu elektronicznego w wersji polsko - i anglojęzycznej z urzędami gmin, przy wykorzystaniu metody tajemniczego klienta (ang. *mystery client*). Ocenę poziomu obsługi inwestora przy wykorzystaniu elektronicznych narzędzi komunikacji stanowi suma badanych elementów. Wyróżniające się jednostki samorządu terytorialnego otrzymują tytuł Gmina na 5!. W tegorocznej edycji na potrzeby rankingu ocenie poddano wszystkie gminy klasy A i B wg rankingu PAI 2012.

W efekcie przeprowadzonej oceny tytułem „Gminy na 5!” wyróżniono 59 gmin, z czego 2 z terenu województwa łódzkiego: Stryków (w), Łódź (m). Obydwie gminy wyróżniają się bardzo dobrą oceną witryn internetowych, zawierających między innymi plany zagospodarowania przestrzennego oraz wolne tereny inwestycyjne. Należy również zwrócić uwagę na bardzo dobre odpowiedzi na wiadomości w języku angielskim, które zawierały ważne informacje dla inwestorów takie jak procedury zakładania działalności przez obcokrajowca, preferencyjnych rozwiązaniach dla nowo utworzonych przedsiębiorstw oraz o dostępnej powierzchni biurowej. Tytuł „Gmina na 5! kolejny rok z rzędu został przyznany urzędowi miasta Łodzi.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Województwo	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,39	A	A	A	B	A
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,29	C	C	E	D	D
LUBELSKIE	0,17	F	F	F	F	F
LUBUSKIE	0,23	E	E	D	C	D
ŁÓDZKIE	0,29	C	C	D	E	D
MAŁOPOLSKIE	0,32	C	C	B	B	C
MAZOWIECKIE	0,4	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,22	E	E	D	E	D
PODKARPACKIE	0,23	E	E	E	E	D
PODLASKIE	0,2	F	F	F	E	E
POMORSKIE	0,34	B	C	B	A	B
ŚLĄSKIE	0,41	A	A	B	C	A
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,16	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,24	E	E	C	C	E
WIELKOPOLSKIE	0,31	C	C	C	D	B
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,34	B	B	B	A	B

Źródło: Opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
bełchatowski	0,332	A	A	A	A	A
m. Skierniewice	0,322	A	A	A	A	A
m. Łódź	0,315	A	A	A	B	A
m. Piotrków Trybunalski	0,302	A	A	A	C	A
łódzki wschodni	0,263	C	B	B	B	C
zgierski	0,255	C	B	C	D	C
pabianicki	0,252	C	C	C	D	C

Źródło: Opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Bełchatów (m)	0,265	A	A	A	B	A
Rawa Mazowiecka (m)	0,263	A	A	A	A	A
Pabianice (m)	0,260	A	A	A	B	A
Łódź (m)	0,259	A	A	A	B	A
Skierniewice (m)	0,256	A	A	A	A	A
Piotrków Trybunalski (m)	0,245	A	A	A	C	A
Zgierz (m)	0,241	A	A	A	D	A
Tomaszów Mazowiecki (m)	0,240	A	A	A	D	A
Łowicz (m)	0,231	A	A	A	C	A
Konstantynów Łódzki (m)	0,231	A	A	A	C	A
Kutno (m)	0,228	A	A	A	B	A
Brzeziny (m)	0,227	A	A	A	C	B
Zduńska Wola (m)	0,225	A	A	A	D	A
Łęczyca (m)	0,222	A	A	A	D	A
Radomsko (m)	0,222	A	A	B	D	A
Główno (m)	0,217	B	A	B	B	B
Sieradz (m)	0,213	B	B	B	D	A
Ozorków (m)	0,207	B	B	B	D	B
Gminy wiejskie						
Kleszczów (w)	0,352	A	A	A	A	A
Andrespol (w)	0,238	A	A	A	B	A
Nowosolna (w)	0,235	A	A	A	A	A
Ksawerów (w)	0,226	A	A	A	C	B
Pabianice (w)	0,220	B	B	B	A	C
Sulmierzyce (w)	0,206	B	B	B	D	C
Rawa Mazowiecka (w)	0,204	B	B	D	B	C
Szczerców (w)	0,204	B	B	C	C	C
Nowe Ostrowy (w)	0,199	C	B	B	B	D
Rząśnia (w)	0,197	C	C	C	D	D
Ozorków (w)	0,196	C	B	B	B	C
Jeżów (w)	0,195	C	C	B	B	D
Ujazd (w)	0,194	C	C	C	B	C
Parzęczew (w)	0,193	C	C	C	D	C
Inowódz (w)	0,191	C	C	A	A	C

Bolesławiec (w)	0,189	C	C	D	D	D
Bełchatów (w)	0,187	C	C	D	B	C
Lgota Wielka (w)	0,187	C	C	C	E	D
Dobroń (w)	0,183	C	C	D	B	C
Osjaków (w)	0,183	C	C	D	B	D
Gminy miejsko-wiejskie						
Aleksandrów Łódzki (m-w)	0,240	A	A	A	A	A
Rzgów (m-w)	0,230	A	A	A	A	B
Stryków (m-w)	0,218	B	A	A	A	C
Tuszyn (m-w)	0,210	B	B	A	A	C
Wieluń (m-w)	0,201	B	B	B	B	B
Koluszki (m-w)	0,199	C	C	C	C	C
Kamieńsk (m-w)	0,197	C	C	C	D	C
Wieruszów (m-w)	0,197	C	C	C	C	B
Krośniewice (m-w)	0,194	C	C	C	D	D
Uniejów (m-w)	0,192	C	C	C	A	D
Opoczno (m-w)	0,190	C	C	C	D	C
Działoszyń (m-w)	0,187	C	C	C	C	D
Zelów (m-w)	0,186	C	C	D	D	D
Łask (m-w)	0,185	C	C	D	E	C

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2014).

Tabela 3. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH NA KONIEC 2013 R.

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne na koniec 2013 r. w mln zł	Liczba nowych miejsc pracy na koniec 2013 r.	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Łódzka	Powiat kutnowski (m) Kutno	1 066,96	862	artykuły spożywcze, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Łódzka	Powiat kutnowski (m-w) Żychlin	0,00		brak branży wiodącej
Łódzka	Powiat łaski (w) Widawa	22,80	10	podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne
Łódzka	Powiat łęczycki (m) Łęczyca	219,42	921	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Łódzka	Powiat łódzki wschodni (w) Brójce	0,00		brak branży wiodącej
Łódzka	Powiat łódzki wschodni (m-w) Koluszki	0,00		brak branży wiodącej
Łódzka	Powiat pabianicki (m) Konstantynów Łódzki	108,22	81	chemikalia i wyroby chemiczne, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Łódzka	Powiat pabianicki (w) Ksawerów	235,08	530	wyroby tekstylne, podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne
Łódzka	Powiat sieradzki (m) Sieradz	114,99	320	podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne

Łódzka	Powiat sieradzki (w) Wróblew	23,32	0	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Łódzka	Powiat wieluński (m- w) Wieluń	87,33	60	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy
Łódzka	Powiat zduńskowski (m) Zduńska Wola	30,65	126	odzież
Łódzka	Powiat zgierski (m) Ozorków	555,99	1 374	papier i wyroby z papieru, wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Łódzka	Powiat zgierski (m) Zgierz	160,17	296	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Łódzka	Powiat zgierski (m- w) Aleksandrów Łódzki	419,47	599	chemikalia i wyroby chemiczne, urządzenia elektryczne i nieelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego
Łódzka	Powiat zgierski (m- w) Stryków	381,15	299	papier i wyroby z papieru
Łódzka	Powiat zgierski (w) Zgierz	0,00		brak branży wiodącej
Łódzka	Powiat bełchatowski (m) Bełchatów	0,00		brak branży wiodącej
Łódzka	Powiat bełchatowski (w) Kleszczów	41,14	0	metale
Łódzka	Powiat bełchatowski (m-w) Żelów	0,00		brak branży wiodącej

Łódzka	Powiat łowicki (m) Łowicz	10,98	16	chemikalia i wyroby chemiczne
Starachowicka	Powiat opoczyński (w) Mniszków	29,82	40	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Łódzka	Powiat opoczyński (m-w) Opoczno	27,31	32	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Łódzka	Powiat opoczyński (w) Paradyż	198,88	25	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Łódzka	Powiat opoczyński (w) Sławno	2,51	0	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Łódzka	Powiat piotrkowski (w) Wola Krzysztoporska	0,00		brak branży wiodącej
Łódzka	Powiat piotrkowski (w) Wolbórz	38,79	76	magazynowanie i usługi wspomagające transport
Łódzka	Powiat radomski (m) Radomsko	967,64	2 368	urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego
Łódzka	Powiat rawski (m) Rawa Mazowiecka	93,36	269	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, meble
Łódzka	Powiat tomaszowski (m) Tomaszów Mazowiecki	216,69	343	artykuły spożywcze

Łódzka	Powiat tomaszowski (w) Tomaszów Mazowiecki	276,77	465	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Łódzka	Powiat tomaszowski (w) Ujazd	0,00		brak branży wiodącej
Łódzka	Powiat m. Piotrków Trybunalski (m) Piotrków Trybunalski	366,78	1 478	metale
Łódzka	Powiat m. Skierniewice (m) Skierniewice	2,31	0	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Łódzka	Powiat m. Łódź (m) Łódź	2 960,56	7 565	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, urządzenia elektryczne i nieelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Oznaczenia: (m) - miasto, (m-w) gmina miejsko-wiejska, (w) gmina wiejska

Tłumaczenie oraz redakcja raportu: Magdalena Senderowska, Paulina Mechło